

PATVIRTINTA

Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktorius

2023 m. d. įsakymu Nr. V-

NACIONALINIO BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro korupcijos prevencijos politikos (toliau – Politika) tikslas – užtikrinti, kad Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro (toliau – NBFC) vykdoma veikla ir su NBFC susijusių asmenų elgsena atitiktų visuomenėje priimtus aukščiausius patikimumo, skaidrumo, sąžiningumo principus.

2. Politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevenciją, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos parengto Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovo gaires.

3. Politikos nuostatos privalomos visiems NBFC darbuotojams, taip pat asmenims, atstovaujantiems NBFC kitais pagrindais.

4. Politikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

4.1. **Artimi asmenys** – NBFC darbuotojų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai, tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai) ir seserys (įseserės), seneliai, jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai; vaikaičiai, jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

4.2. **Darbuotojas** – fizinis asmuo, dirbantis NBFC pagal darbo sutartį.

4.3. **Dovana** – neatlygintinas nuosavo turto ar turtinės teisės perleidimas kitam asmeniui. Dovana laikoma, įskaitant, bet neapsiribojant, ir suteiktos paslaugos, bilietai į renginius, kelionės išlaidų apmokėjimas ir pan.

4.4. **Interesų konfliktas** – situacija, kai Darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kuris susijęs ir su jo privačiais interesais.

4.5. **Kyšis** – finansinės ar kitokios naudos siūlymas, davimas, leidimas duoti, prašymas, priėmimas arba gavimas, siekiant paskatinti netinkamą pareigų ar funkcijų vykdymą arba piktnaudžiavimą asmens užimama padėtimi.

4.6. **Korupcija** – Darbuotojų elgsenys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų, teisės aktuose ar NBFC vidaus taisyklėse nustatytų elgesio standartų, siekiant asmeninės ar trečiųjų asmenų naudos.

4.7. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos teikiant viešąsias paslaugas, siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4.8. **Kronizmas** – draugų, bičiulių protegavimas ir globa naudojantis einamomis pareigomis ir statusu.

4.9. **Nepotizmas** – artimų asmenų, šeimos narių protegavimas ir globa naudojantis

einamomis pareigomis ir statusu.

4.10. **Piktnaudžiavimas** – Darbuotojo savo tarnybinės padėties, įstatymais, kitais teisės aktais, NBFC vidaus dokumentais suteiktų teisių, pareigų ir įgaliojimų panaudojimas arba nepanaudojimas priešingai NBFC interesams, veiklos principams, esmei ir turiniui.

4.11. **Politika** – korupcijos prevencijos principai bei gairės ir NBFC įsipareigojimai korupcijos prevencijos formavimo srityje.

5. Kitos Politikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme ir kituose susijusiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

6. NBFC netoleruoja jokios Politikoje ir kituose teisės aktuose nurodytos korupcijos ar jos formų ir imasi prevencinių priemonių korupcijos prielaidoms pašalinti.

7. NBFC taikomos šios korupcijos prevencijos priemonės:

7.1. Interesų konflikto vengimas:

7.1.1. Darbuotojai privalo vengti situacijų, kai Darbuotojų asmeniniai, finansiniai ir Darbuotojų artimų asmenų interesai gali susikirsti su NBFC interesais.

7.1.2. Darbuotojai privalo nusišalinti nuo sprendimų priėmimo, priežiūros, kontrolės funkcijų vykdymo ar kitų komercinių santykių su juridiniais ar fiziniais asmenimis, kurie tiesiogiai (darbo, verslo ryšiais ir kt.) susiję su Darbuotoju ar jo artimais asmenimis.

7.2. Nepotizmo ir kronizmo draudimas:

7.2.1. NBFC netoleruojamas artimų asmenų, draugų ir bičiulių ar kitų su darbuotojais susijusių asmenų protegavimas ir globa.

7.2.2. NBFC draudžiami tiesioginio pavaldumo ir kontrolės santykiai, sudarantys prielaidas priimti draugystės, giminystės ar šeiminius santykius susijusiems darbuotojams palankius sprendimus.

7.2.3. Darbuotojai įdarbinami sąžiningai, pagal aiškias taisykles, atsižvelgiant į NBFC interesus, poreikį ir kandidatų kompetenciją.

7.3. Piktnaudžiavimo vengimas:

7.3.1. NBFC netoleruojamas bet koks piktnaudžiavimas einamomis pareigomis. Visas NBFC turtas, išteklių, finansai naudojami tik NBFC tikslams ir poreikiams, o jų panaudojimas yra reglamentuotas teisės aktais.

7.3.2. NBFC siekiama užtikrinti, kad Darbuotojai nedengtų asmeninių išlaidų NBFC lėšomis ar, naudodamiesi savo pareigomis, turėtų asmenų interesų NBFC sandoriuose.

7.3.3. Visa NBFC valdoma konfidenciali informacija (Darbuotojų sveikatos duomenys, darbo užmokestis, Darbuotojų duomenys (asmens kodai, adresai, tautybės, sąskaitų kodai ir kt.), bet kokia techninė ir finansinė informacija apie NBFC veiklą, išskyrus tą informaciją, kuri yra viešai skelbiama) naudojama tik NBFC veiklai, o Darbuotojams draudžiama ją atskleisti tretiesiems asmenims.

7.3.4. Vadovaujamas pareigas NBFC privalo eiti ir viešųjų pirkimų komisijos nariais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, todėl NBFC visais būdais siekia, kad asmenys, pripažinti kaltais dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo, nusikaltimo viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo, taip pat įstatymų nustatyta tvarka pripažinti kaltais dėl nusikaltimų, kuriais padaryta turtinė žala valstybei, ir turintys neišnykusį ar nepanaikintą teistumą, atleisti iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo, kai nuo atleidimo dienos nepraejo treji metai, neitų atsakingų pareigų.

7.4. Tinkamas viešųjų pirkimų vykdymas:

7.4.1. NBFC užtikrinama, kad pirkimų planavimas, priežiūra, vykdymas ir laimėtojo parinkimas būtų vykdomas laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

7.4.2. Viešieji pirkimai NBFC vykdomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų organizavimo Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre taisyklėmis, patvirtintomis NBFC direktoriaus 2019 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-32 „Dėl Viešųjų pirkimų organizavimo Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre taisyklių patvirtinimo“.

7.4.3. NBFC diegiami kontrolės mechanizmai ir nustatoma vidaus tvarka, padedantys užtikrinti tinkamą viešųjų pirkimų vykdymą, skaidrų ir efektyvų tiekėjų parinkimą, išipareigojimų įgyvendinimą.

7.4.4. NBFC kovojama su tiekėjų protegavimu ir siekiama užkirsti kelią bet kokiems interesų konfliktams viešųjų pirkimų metu.

7.5. Dovanos:

7.5.1. NBFC netoleruojamos bet kokios dovanos, išskyrus gautas pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su Darbuotojo pareigomis ar reprezentacijai skirtos dovanos su valstybės, NBFC ir kitokia simbolika, bei asmeninėmis darbuotojų progomis gautas dovanas, kurios neviršija 150 Eur. Tuo atveju, kai galimai dovanos vertė viršija 150 Eur, ši dovana yra laikoma NBFC nuosavybe. Tokia dovana įvertinama ir saugoma NBFC direktoriaus nustatyta tvarka.

7.5.2. Dovanų gavimo tvarką NBFC reglamentuoja Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro darbuotojų dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, ir reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo ir registravimo tvarkos aprašas, patvirtintas NBFC direktoriaus 2020 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. V-690 „Dėl Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro darbuotojų dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, ir reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

7.5.3. Dovana nelaikoma, kai ji atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatytas išimtis.

7.5.4. NBFC siekiama, kad visas išlaidas, susijusias su konferencijomis, kelionėmis ar renginiais, jei organizatorius yra potencialus tiekėjas, apmokėtų pats NBFC.

7.5.5. Didelės vertės dovanos ar išskirtinės naudos siūlymas, gavimas ir teikimas yra laikomas siekiu papirkti ir apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms.

7.5.6. Apie gautas, siūlomas ar paliktas dovanas Darbuotojas privalo informuoti už korupcijos prevenciją NBFC atsakingą asmenį.

7.6. NBFC neteikia paramos ir labdaros.

7.7. Viešumo ir atskaitingumo siekimas.

7.7.1. NBFC užtikrina, kad jo veikla ir tikslai būtų skaidrūs ir aiškiai deklaruojami, vieši dokumentai lengvai prieinami visuomenei, o juose nurodyta informacija visapusiškai atskleista.

7.7.2. NBFC analizuoja ir nagrinėja bet kokiais informacijos kanalais gautą informaciją apie galimus Darbuotojų piktnaudžiavimus, neskaidriai vykdomus pirkimus, kyšininkavimą, interesų konfliktus ir nepotizmą ar kronizmą bei imasi neatidėliotinių veiksmų neigiamoms pasekmėms neutralizuoti.

7.7.3. NBFC siekia į korupcijos prevenciją įtraukti visuomenę bei Darbuotojus ir ragina apie pastebėtus pažeidimus NBFC pranešti už korupcijos prevenciją NBFC atsakingam asmeniui arba el. paštu pazeidimai@nbfc.lt. Pranešėjams NBFC garantuoja anonimiškumą.

7.7.4. NBFC vadovybė savo elgesiu formuoja skaidraus elgesio standartus ir skatina jų laikytis Darbuotojus.

7.7.5. NBFC pripažįsta viešumo svarbą ir jo reikšmę korupcijos prevencijai, todėl visi su Politika susiję dokumentai yra viešini ir laisvai prieinami visuomenei.

III SKYRIUS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

8. Politiką ir jos pakeitimus įsakymu tvirtina NBFC direktorius.
9. Už Politikos įgyvendinimą, stebėseną ir priežiūrą yra atsakingas NBFC už korupcijos prevenciją paskirtas atsakingas asmuo. Už korupcijos prevenciją NBFC atsakingas asmuo:
 - 9.1. teikia pasiūlymus NBFC direktoriui dėl Politikos patobulinimo ir papildymo;
 - 9.2. kontroliuoja ir vertina korupcijos rizikas;
 - 9.3. vykdo Politikos įgyvendinimo priežiūrą.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Darbuotojai privalo būti susipažinę su Politika pasirašytinai ir laikytis jos nuostatų.
 11. Asmenys, atstovaujantys NBFC interesams ar veikiantys NBFC vardu, nors nėra Darbuotojai, taip pat privalo būti supažindinti su Politika ir įsipareigoti laikytis jos nuostatų.
 12. Politikos laikymasis yra kiekvieno Darbuotojo atsakomybė.
 13. Politikos nesilaikymas ir jos pažeidimai laikomi darbo drausmės pažeidimais, už kuriuos taikoma teisės aktuose nustatyta atsakomybė.
 14. Gavus duomenų apie Politikos nuostatų pažeidimus, šie duomenys teisės aktų nustatyta tvarka gali būti perduodami kompetentingoms institucijoms.
 15. Politika skelbiama viešai NBFC interneto svetainėje www.nbfc.lrv.lt.
-